

**Pradžia>Jūsų teisės>Atsakovai (baudžiamosios bylos)**

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([bg](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

**bulgarų**

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

**Atsakovai (baudžiamosios bylos)****Bulgarija**

Šiose duomenų suvestinėse aiškinama, kas atsitinka, kai asmuo yra įtariamasis arba kaltinamas padaręs nusikaltimą, dėl kurio pradamas teisminis nagrinėjimas. Informacija apie Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos skiriama konkrečiai nustatyta bausmė, pvz., bauda, pateikta 5 duomenų suvestinėje. Jei esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises rasite čia.

**Trumpas baudžiamojo proceso aprašas**

Bulgarijoje baudžiamąjį procesą sudaro 2 etapai – ikiteisminis tyrimas ir teismo procesas.

**Ikiteisminio tyrimo** tikslas – atliekant tyrimą surinkti įrodymus, patvirtinančius arba paneigiančius prielaidą, kad tam tikras asmuo įvykdė nusikaltimą.

Vadovaujami prokuroro tyrimą atlieka ikiteisminio tyrimo teisėjai arba policijos pareigūnai. Tyrimo tikslas – padėti prokurorui nuspręsti, ar kelti bylą ir palaikyti kaltinimus teisme prieš kaltinamąjį, ar procesą nutraukti.

**Teismo procesas** pradamas, kai prokuroras teisme pareiškia kaltinimus asmeniui dėl jo įvykdyto nusikaltimo. Teismo procese dalyvauja priešingos proceso šalys ir prokuroras, o kaltinamasis bei gynybos advokatas turi vienodas procesines teises. Teismas nagrinėja prokuroro pateiktus įrodymus, tačiau šalių prašymu arba savo iniciatyva gali rinkti ir nagrinėti naujus įrodymus teisybei nustatyti.

Teismas baigiasi teismo nuosprendžiu, kuriuo kaltinamasis pripažįstamas kaltu ir jam skiriama bausmė, arba išteisinamas.

Išsamiau apie šiuos proceso etapus ir savo teises rasite duomenų suvestinėse. Ši informacija nėra teisinė konsultacija, ji gali padėti tik kaip bendriausio pobūdžio orientuojantys patarimai.

**Europos Komisijos vaidmuo**

Atkreiptinas dėmesys, kad Europos Komisija neatlieka jokio vaidmens valstybių narių baudžiamajame procese, todėl jei ir turėtumėte nusiskundimų, ji jums niekuo negalėtų padėti. Informacijos apie tai, kaip ir kur reikėtų paduoti skundą, rasite šiose duomenų suvestinėse.

**Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau esančias nuorodas.**

**1 – Kaip gauti teisinę pagalbą****2 – Mano teisės nusikaltimo tyrimo metu**

Tyrimas (įskaitant kaltinimų pareiškimą ir apklausą)

Sulaikymas (įskaitant Europos arešto orderį)

Pirma teismo apklausa

Suėmimas arba paleidimas į laisvę

Prokurorų pasirengimas bylos nagrinėjimui

Gynybos pasirengimas bylos nagrinėjimui

Kardomosios priemonės

Draudimas išvykti iš Bulgarijos

**3 – Mano teisės teismo proceso metu**

Saugomo liudytojo apklausa

**4 – Mano teisės teismo procesui pasibaigus****5 – Nesunkūs Kelių eismo taisyklių pažeidimai****Susijusios nuorodos****Baudžiamojo proceso kodeksas**

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

**1 – Kaip gauti teisinę pagalbą**

Gauti nepriklausomą teisinę pagalbą yra ypač svarbu, jei kokių nors būdu esate įtrauktas į baudžiamąjį procesą. Duomenų suvestinėse rasite atsakymus, kada ir kokiomis sąlygomis turite teisę, kad jums atstovautų advokatas. Taip pat sužinosite, kuo advokatas jums gali padėti. Šioje bendroje duomenų suvestinėje sužinosite, kaip surasti advokatą ir kas padengs išlaidas advokatui, jei pats neturėsite pakankamai lėšų jam sumokėti.

**Kaip surasti advokatą**

Jei manote, kad jums reikia advokato, tačiau nė vieno nepažįstate, galite rinktis iš advokatų, bendradarbiaujančių su jūsų gyvenamosios vietos apygardos teismu. 27 Bulgarijos advokatų asociacijų kontaktinius duomenis rasite [Aukščiausiosios advokatūros tarybos](#) svetainėje. Jei jus sulaiko, turite teisę, kad jums advokatas atstovautų nuo sulaikymo momento. Kadangi po sulaikymo turite teisę susisiekti su giminačiais ir draugais, galite jų paprašyti surasti jums advokatą.

**Užmokestis advokatui**

Jei pasirinksite advokatą, už paslaugas jam mokėsite pagal raštišką jūsų ir advokato sudarytą sutartį.

Jei pats neturėsite pakankamai lėšų, tačiau norėsite, kad jums atstovautų advokatas, be to, kad būtų užtikrintas teisingumas, turite teisę į nemokamą teisinę pagalbą. Ji suteikiama jūsų prašymu arba pagal įstatymą, kai jums privalo atstovauti gynėjas. Priklausomai nuo proceso etapo (žr. [1 duomenų suvestinę](#)), šį sprendimą priima prokuroras (per ikiteisminį tyrimą) arba teismas (per teismo procesą), įvertinę jūsų turtinę padėtį.

Jei jums reikalinga teisinė pagalba, prokuroras arba teismas nedelsdami išsiunčia sprendimą atitinkamos Advokatūros asociacijos tarybai, kad ši paskirtų jums advokatą. Atkreipkite dėmesį, kad jei būsite nuteistas, privalėsite atlyginti sumokėtą pinigų sumą jums paskirtam advokatui.

#### Susijusios nuorodos

- [Advokatūros įstatymas](#)
- [Teisinės pagalbos įstatymas](#)
- [Baudžiamojo proceso kodeksas](#)
- [Nacionalinė teisiųjų paslaugų tarnyba](#)
- [Aukščiausioji advokatūros taryba](#)

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

## 2 – Mano teisės ikiteisminio tyrimo metu (iki baudžiamosios bylos perdavimo teismui)

### Koks yra ikiteisminio tyrimo tikslas?

Tyrimo metu renkami įrodymai siekiant patvirtinti arba paneigti prielaidą, kad asmuo įvykdė nusikaltimą. Tyrimas gali būti pradėtas, kai ikiteisminio tyrimo įstaiga gauna skundą apie įvykdytą nusikaltimą arba turi duomenų apie galimą nusikaltimą. Jei policija sulaiko kurį nors asmenį nusikaltimo vietoje, tai taip pat gali būti pagrindas pradėti tyrimą.

Paprastai visus ikiteisminio tyrimo etapus vykdo policija. Kai kuriuos atvejus tiria ikiteisminio tyrimo teisėjai arba prokurorai. Tik prokuroras gali vadovauti tyrimui ir jį kontroliuoti.

### Kokie yra ikiteisminio tyrimo etapai?

#### Tyrimas (įskaitant kaltinimų pareiškimą ir apklausą)

Ikiteisminio tyrimo įstaigos siekia surinkti įrodymų, patvirtinančių arba paneigiančių prielaidą, kad buvo įvykdytas nusikaltimas. Jei bus surinkta pakankamai įrodymų prielaidai, kad tam tikras asmuo įvykdė nusikaltimą, pagrįsti, tyrimą vykdančias pareigūnas privalo apie tai raštu informuoti asmenį, įtariamą padarius nusikalstamą veiką. Asmuo privalo pasirašyti pranešimą. Iškart po to kaltinamasis yra apklausiamas.

#### Sulaikymas

Jei policija randa įrodymų, duodančių pagrindą manyti, kad asmuo įvykdė nusikaltimą, ji gali asmenį sulaikyti ne ilgiau kaip 24 valandoms. Tik prokuroras gali nuspręsti, ar sulaikymas turėtų būti pratęstas, tačiau iš viso ne ilgiau kaip 72 valandoms. Priešingu atveju sulaikytas asmuo turėtų būti paleistas. Sulaikymo policijoje tikslas – nustatyti, ar asmeniui turi būti pareikšti kaltinimai. Kardomasis sulaikymas yra skirtas užtikrinti pirmąjį kaltinamojo pasirodymą teisme.

#### Pirma teismo apklausa

Paprastai prokuroras nustato kaltinamajam taikytiną [kardomąją priemonę](#). Tačiau jei prokuroras nusprendžia, kad [kardomoji priemonė](#) turėtų būti suėmimas arba namų areštas, jis tokį prašymą pateikia teismui ir užtikrina, kad kaltinamasis pasirodytų teisme.

#### Suėmimas arba paleidimas į laisvę

Jei kaltinamasis atvedamas į teismą, tik teismas gali nuspręsti, ar [kardomoji priemonė](#) bus suėmimas, namų areštas arba sulaikytojo paleidimas į laisvę.

#### Prokurorų pasirengimas bylos nagrinėjimui

Baigus tyrimą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas surinktus įrodymus siunčia prokurorui. Prokuroras išnagrinėja įrodymus ir sprendžia, ar prielaida, kad buvo padaryta nusikalstama veika yra neabejotinai patvirtinta. Tik tada prokuroras gali pareikšti kaltinimus teisme. Priešingu atveju prokuroras nutraukia bylą.

#### Gynybos pasirengimas bylos nagrinėjimui

Kai kaltinamasis ir jo advokatas informuojami apie kaltinimus, jie gali pateikti įrodymus kaltinamojo naudai. Pasibaigus tyrimui, kaltinamojo ir jo advokato prašymu ikiteisminio tyrimo pareigūnas turi jiems leisti susipažinti su visais surinktais įrodymais ir skirti pakankamai laiko įrodymams įvertinti.

#### Mano teisės tyrimo metu

Atkreiptinas dėmesys, kad „sulaikymo“, „pirmos teismo apklausos“ ir „suėmimo“ etapai galimi, bet nėra būtini. Norėdami daugiau sužinoti apie savo teises kiekviename etape, spustelėkite toliau pateiktas nuorodas.

[Tyrimas \(įskaitant kaltinimų pareiškimą ir apklausą\) \(1\)](#)

[Sulaikymas \(įskaitant Europos arešto orderį\) \(2\)](#)

[Pirma teismo apklausa\(3\)](#)

[Suėmimas arba paleidimas į laisvę \(4\)](#)

[Prokurorų pasirengimas bylos nagrinėjimui\(5\)](#)

[Gynybos pasirengimas bylos nagrinėjimui \(6\)](#)

[Kardomosios priemonės \(7\)](#)

[Draudimas išvykti iš Bulgarijos \(8\)](#)

[Tyrimas \(įskaitant kaltinimų pareiškimą ir apklausą\) \(1\)](#)

#### Kokia man bus suteikta informacija apie tai, kas vyksta?

Jei prieš jus bus surinkta pakankamai įrodymų, ikiteisminio tyrimo pareigūnas su jumis susisieks ir informuos raštu apie nusikalstamą veiką, kurią padarę esate kaltinamas. Iškart po to pareigūnas privalo jus informuoti apie jūsų teises tyrimo metu. Turėsite pasirašyti dokumentą, patvirtinantį, kad buvote informuotas apie savo teises.

#### Ar man skirs vertėją, jei nemoku kalbos?

Taip. Galite atsakyti pasirašyti pranešimą, informuojantį jus apie kaltinimą, jei jums nebuvo suteikta vertėjo paslauga. Vertėjas padės jums viso tyrimo metu. Už vertėjo paslaugas jums mokėti nereikia.

#### Kokiame etape galėsiu susitikti su advokatu?

Pranešdamas jums apie kaltinimus, ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo jums pasakyti, kad galite atvykti su advokatu. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo suteikti jums pakankamai laiko susisiekti su advokatu. [Baudžiamojo proceso kodekse](#) nurodyti atvejai, kai privaloma turėti gynėją. Apie advokato pasirinkimą ir teisę nemokamai teisinę pagalbą skaitykite [čia](#). Turite teisę su advokatu susitikti ir kalbėtis konfidencialiai. Jei nemokate kalbos, jums bus suteiktos vertėjo paslaugos.

#### Ar manęs prašys duoti parodymus? Ar turėčiau duoti parodymus?

Kai tik jums praneš apie kaltinimus, ikiteisminio tyrimo pareigūnas jus apklaus. Galite duoti parodymus dėl kaltinimų arba tylėti. Taip pat galite pateikti paaiškinimus vėliau bet kurio tyrimo etapu.

#### **Kokie bus padariniai, jei pasakysiu ką nors, kas pakenktų mano bylai?**

Jeigu prisipažinsite kaltas, jums gali būti skirta švelnesnė bausmė. Tylėjimas negali jums pakenkti. Teismas negali priimti nuosprendžio remdamasis tik jūsų prisipažinimu.

#### **Esu iš kitos šalies. Ar privalau dalyvauti tyrime?**

Kaip kaltinamasis, turite būti pasiekiamas tyrimą atliekančioms įstaigoms. Todėl jums gali būti pritaikyta **kardomoji priemonė**. Jeigu jūsų nėra šalyje, tyrimas gali būti vykdomas, jei:

nežinoma jūsų gyvenamoji vieta;

negalite būti pakviestas dėl kitų priežasčių;

buvote pakviestas, bet neatvykote ir nepateikėte tai pateisinančių priežasčių.

Tokiu atveju pagal [EŲ čia](#) nurodytą tvarką jums bus paskirtas privalomasis gynėjas.

Galite būti apklaustas naudojant vaizdo ryšį, jei esate išvykęs iš šalies ir tai nekludys tyrimui. Šios apklausos metu turėsite tokias pačias teises, kaip nurodyta pirmiau šioje duomenų suvestinėje.

#### **Ar galiu būti išsiųstas atgal į savo šalį?**

Taip, vadovaujantis [EŲ Baudžiamojo proceso kodekse](#) nurodytomis sąlygomis. Jums reikės advokato pagalbos.

#### **Ar būsi laikomas suimtas, ar paleistas?**

Jūs gali laikyti suimtą. Daugiau informacijos rasite skyriuose [Pirma teismo apklausa \(3\)](#) ir [Suėmimas arba paleidimas į laisvę \(4\)](#).

#### **Ar galiu išvykti iš šalies, kol vyksta tyrimas?**

Galite, jei nesate sulaikytas, tačiau turėtumėte apie tai informuoti tyrimą atliekančią įstaigą. Jei bus manoma, kad galite vengti tyrimo, jums gali būti **uždrausta išvykti iš šalies**.

#### **Ar gali būti iš manęs pareikalauta duoti pirštų antspaudus, DNR mėginius (pvz.: plaukų, seilių) ar kurių kitų kūno skysčių?**

Iš jūsų gali būti pareikalauta duoti tokius mėginius, jei jų negalima gauti kitu būdu. Mėginius turite duoti. Jei atsisakysite, tada šie mėginiai, teismui leidus, bus paimti priverstinai. Jei mėginiams paimti būtina įsiskverbti į kūną, procedūrą atliks gydytojas. Turite teisę iš ikiteisminio tyrimo pareigūno gauti informaciją apie vykdymo tvarką.

#### **Ar gali būti atliekama asmens krata?**

Ikiteisminio tyrimo pareigūnas gali nurodyti atlikti asmens kratą siekiant surinkti įrodymus arba konfiskuoti objektus, galinčius trukdyti tyrimui arba padėti jums pabėgti. Asmens krata turi būti sankcionuota teismo išduotu orderiu arba vėliau teismo patvirtinta. Turite teisę pamatyti asmens kratos protokolą ir teismo nutartį.

#### **Ar gali būti atlikta krata mano namuose, verslo patalpose, automobilyje ir pan.?**

Atsakymas toks pats kaip į pirmiau užduotą klausimą.

#### **Ar galiu prisipažinti kaltas dėl visų ar dalies man pareikštų kaltinimų iki bylos perdavimo teismui?**

Galite prisipažinti kaltas per pirmą apklausą, kai sužinosite, kuo esate kaltinamas. Apie prisipažinimą ir savo teises šioje situacijoje žr. anksčiau šioje duomenų suvestinėje pateiktą informaciją.

#### **Ar kaltinimai gali būti pakeisti iki perduodant bylą teismui?**

Jei surenkama naujų įrodymų, kaltinimai gali būti pakeisti. Apie naujus kaltinimus nedelsiant turite būti informuotas ir dėl to apklaustas.

#### **Ar galiu būti kaltinamas nusikaltimu, dėl kurio jau buvau apkaltintas kitoje valstybėje narėje?**

Taip, nebent pagal galiojantį tarptautinį susitarimą, kurio viena šalių yra Bulgarija, nustatyta kitaip.

#### **Ar bus pareikalauta informacijos apie mano teistumą?**

Taip, nepaisant, ar jūs to norite, ar ne.

#### **Sulaikymas (įskaitant Europos arešto orderį) (2)**

##### **Kokia man bus suteikta informacija apie tai, kas vyksta?**

Sulaikymą (suėmimą) vykdo policijos pareigūnai. Negalite būti sulaikytas ilgiau kaip 24 valandoms. Sulaikymo pagrindai nurodomi arešto orderyje. Turite teisę žinoti šiuos pagrindus, susipažinti su orderiu ir jį pasirašyti. Policijos įstaiga jus turi paleisti, jeigu nėra priežasčių jus suimti.

##### **Ar man skirs vertėją, jei nemoku kalbos?**

Jei nemokate kalbos, turite teisę iš karto žinoti sulaikymo priežastis. Jums bus nemokamai suteiktos vertėjo paslaugos.

##### **Kokiame etape galėsiu susitikti su advokatu?**

Su advokatu galite susitikti nuo sulaikymo momento. Išsamesnę informaciją rasite [EŲ čia](#).

##### **Ar manęs prašys duoti parodymus? Ar turėčiau duoti parodymus?**

Jūsų gali paprašyti duoti parodymus, susijusius su jūsų sulaikymu. Galite, bet neprivalote duoti parodymus.

##### **Kokie bus padariniai, jei pasakysiu ką nors, kas pakenktų mano bylai?**

Šiame etape duoti parodymai nebus laikomi įrodymais. Todėl prieš jus jie negali būti panaudoti. Tik apklausos metu, kai žinosite jums pateiktus kaltinimus, duoti parodymai gali būti laikomi įrodymais. Daugiau informacijos rasite [Tyrimas \(įskaitant kaltinimų pareiškimą ir apklausą\) \(1\)](#).

##### **Ar galiu susisiekti su šeimos nariu ar draugu?**

Galite. Policijos pareigūnas privalo nedelsdamas informuoti jūsų nurodytą asmenį apie jūsų sulaikymą.

##### **Ar prireikus man bus suteikta gydytojo pagalba?**

Prireikus turite teisę į medicinos pagalbą. Policijos pareigūnas jums iškvies gydytoją.

##### **Ar galiu susisiekti su savo ambasada, jei esu iš kitos šalies?**

Galite susisiekti su savo šalies konsuline įstaiga. Sulaikymo įstaiga turėtų nedelsdama išaiškinti jums šią teisę.

##### **Ar gali būti atliekama asmens krata?**

Jūs sulaikius, bus atlikta asmens krata. Teismas vėliau turi pritarti tam, kad rasti asmeniniai daiktai gali būti naudojami kaip įrodymai. Turite teisę susipažinti su asmens kratos protokolu.

##### **Ar galiu pateikti skundą?**

Galite ginčyti kardomojo suėmimo teisėtumą, pateikdami teismui skundą. Teismas nedelsdamas išnagrinėja jūsų skundą.

##### **Kokie bus padariniai, jei būsiu sulaikytas pagal Europos arešto orderį?**

Jei valstybė narė išduoda jūsų [Europos arešto orderį](#), galite būti sulaikytas kitoje valstybėje narėje ir po teisėjo apklausos grąžintas į arešto orderį išdavusią valstybę. Prireikus apklausos metu turite teisę naudotis advokato ir vertėjo paslaugomis.

##### **Pirma teismo apklausa (3)**

### **Kodėl reikalinga pirmą teismo apklausa?**

Kai esate informuojamas apie jums, kaip kaltinamajam, pateiktus kaltinimus, prokuroras gali pareikalauti, kad jums būtų skirta viena iš [kardomųjų priemonių](#) – suėmimas arba namų areštas. Prokuroro pasiūlymu teismas paskiria vieną iš šių dviejų priemonių. Kadangi šių priemonių negalima vykdyti jums nedalyvaujant, privalote stoti prieš teismą, kuris nuspręs, kurią priemonę skirti.

### **Kas ir kokį vaidmenį atlieka?**

Prokuroro vaidmuo yra užtikrinti, kad pasirodytumėte teisme. Kai esate laikomas policijos įstaigoje, prokuroras gali pratęsti jūsų sulaikymą, bet ne ilgiau kaip 72 valandoms. Vienintelis sulaikymo tikslas – užtikrinti, kad per 72 valandas pasirodytumėte teisme. Teismas jus apklaus, išnagrinės surinktus įrodymus, ir, vadovaudamasis įstatymais, nuspręs jus suimti arba paleisti į laisvę.

### **Kokia man bus suteikta informacija apie tai, kas vyksta?**

Turite teisę išgirsti iš prokuroro, kodėl esate sulaikytas ir kada stosite prieš teismą.

### **Ar man skirs vertėją, jei nemoku kalbos?**

Jei nemokate kalbos, teismo apklausoje jums gali būti nemokamai suteiktos vertėjo paslaugos.

### **Kokiam etape galėsiu susitikti su advokatu?**

Su advokatu galite susitikti prieš pirmą teismo apklausą. Apie advokato pasirinkimą ir teisę į nemokamą teisinę pagalbą skaitykite [čia](#).

### **Ar manęs prašys duoti parodymus? Ar turėčiau duoti parodymus?**

Teismas jūsų prašys patvirtinti savo asmens duomenis. Turite teisę pasisakyti teisme dėl to, ar turite būti suimamas ar paleidžiamas į laisvę. Jūsų advokatas patars, ką jums sakyti.

### **Kokie bus padariniai, jei pasakysiu ką nors, kas pakenktų mano bylai?**

Šiame etape duoti parodymai nebus laikomi įrodymais. Todėl prieš jus jie negali būti panaudoti.

### **Ar man bus suteikta informacija apie kitus prieš mane turimus įrodymus?**

Jūs ir jūsų advokatas turite teisę susipažinti su įrodymais, kuriais remiantis prokuroras pateikė prašymą jus suimti. Iki teismo apklausos turėsite pakankamai laiko įrodymams išnagrinėti.

### **Ar bus pareikalauta informacijos apie mano teistumą?**

Teismas pareikalaus informacijos apie jūsų teistumą, nesvarbu, ar jūs to norite, ar ne.

### **Suėmimas arba paleidimas į laisvę (4)**

#### **Kokia man bus suteikta informacija apie tai, kas vyksta?**

Kai teismas išnagrinės surinktą medžiagą ir išklausys prokurorą, jūsų advokatą ir jus patį, per tą patį teismo posėdį bus paskelbtas teismo sprendimas.

Pirmos apklausos metu teismas gali:

nustatyti [kardomąją priemonę](#) – suėmimą (kardomąjį kalinimą) ar namų areštą;

skirti švelnesnę [kardomąją priemonę](#) ir jus paleisti į laisvę;

paleisti jus į laisvę nenustatydamas jokios [kardomosios priemonės](#).

Apklausos metu teismas nespės, ar jums pateikti kaltinimai pagrįsti.

#### **Ar galiu susisiekti su šeimos nariu ar draugu?**

Jei teismas nurodo jus suimti, apie tai nedelsiant bus informuota jūsų šeima.

#### **Ar prireikus man bus suteikta gydytojo pagalba?**

Jei būsite suimtas, prireikus turite teisę į medicinos pagalbos suteikimą.

#### **Ar galiu susisiekti su savo ambasada, jei esu iš kitos valstybės?**

Jei esate suimtas, teismas nurodys nedelsiant informuoti Bulgarijos užsienio reikalų ministeriją, kad ji susisiektų su jūsų valstybės konsuline įstaiga.

#### **Ar galiu pateikti skundą?**

Teismo nutartį dėl jūsų suėmimo arba paleidimo į laisvę galite apskųsti ne vėliau kaip per tris dienas nuo jos priėmimo. Apeliacinis teismas išnagrinės jūsų skundą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo pirmosios instancijos teismo nutarties paskelbimo dienos. Jo sprendimas bus galutinis ir neskundžiamas.

### **Prokurorų pasirengimas bylos nagrinėjimui (5)**

#### **Koks yra šio etapo tikslas?**

Tai etapas po tyrimo užbaigimo (daugiau informacijos apie tyrimą rasite [čia](#)). Jame siekiama, kad prokuroras išnagrinėtų surinktus įrodymus ir nuspręstų, ar prielaida apie įvykdytą nusikalstamą veiką neabejotinai patvirtinta. Tik tada byla gali būti perduota teismui ir prasidėti baudžiamasis procesas.

#### **Kas vadovauja šiame etape?**

Prokuroras. Šiame etape prokuroras sprendžia, ar perduoti bylą teismui. Prokuroras taip pat gali nutraukti ikiteisminį tyrimą, kai tai nurodyta įstatymuose.

Tada byla neperduodama teismui. Be to, prokuroras gali sustabdyti ikiteisminį tyrimą, jei tai leidžiama pagal įstatymus, kol yra sustabdymo pagrindas, ir vėliau tyrimą atnaujinti. Jei kaltinamajam peržiūrint tyrimo medžiagą prokuroras nustatė kokių nors pažeidimų, jis gali grąžinti bylą tiriančiam pareigūnui pataisyti arba pats gali tai padaryti.

#### **Iš kur man žinoti, kas vyksta?**

Jei jums pareikšti kaltinimai perduodami nagrinėti teismui, teismas jums atsiųs kaltinamojo akto kopiją. Jei prokuroras procesą nutraukia ar sustabdo, jis atsiunčia jums savo sprendimo kopiją.

#### **Ar galiu pateikti skundą?**

Galite pateikti skundą teismui dėl prokuroro sprendimo nutraukti procesą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo sprendimo kopijos gavimo dienos.

Pirmosios instancijos teismas išnagrinės skundą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo užregistravimo dienos. Teismo nutartį galima apskųsti Apeliaciniam teismui, kuris priims galutinį sprendimą. Taip pat galite pateikti skundą teismui dėl prokuroro sprendimo sustabdyti procesą. Tuomet teismo sprendimas bus galutinis.

#### **Ar gausiu tolesnę informaciją?**

Kai jums peržiūrint tyrimo medžiagą prokuroras nustato pažeidimų ir grąžina bylą tiriančiam pareigūnui pataisyti arba pats pataiso, turite teisę būti informuotas apie tolesnius veiksmus.

### **Gynybos pasirengimas bylos nagrinėjimui (6)**

#### **Koks šio etapo tikslas?**

Tikslas yra tas, kad jūs ir jūsų advokatas išnagrinėtumėte visus ikiteisminio tyrimo metu surinktus įrodymus, kai tyrimas baigiamas, įskaitant ir tą medžiagą, kuri pateikta jūsų naudai. Taigi žinosite, kokie įrodymai leidžia prokurorui pareikšti jums kaltinimus teisme. Tai padės jums ir jūsų advokatui parengti jūsų gynybą teisme.

#### **Iš kur man žinoti, kas vyksta?**

Kai ikiteisminis tyrimas baigtas, jūs ar jūsų advokato prašymu tiriantis pareigūnas, prieš išsiųsdamas surinktą medžiagą prokurorui, praneš jums ir jūsų advokatui, kurioje vietoje, kurią dieną ir kuriuo laiku galite peržiūrėti įrodymus. Jūs ir jūsų advokatas turi teisę gauti pakankamai laiko tam padaryti.

#### **Ar man skirs vertėją, jei nemoku kalbos?**

Jei nemokate kalbos, įrodymus peržiūrėsite padedamas vertėjo. Už vertėjo paslaugas mokėti nereikia.

#### **Ar manęs prašys duoti parodymus? Ar turėčiau duoti parodymus?**

Šiame etape jūs nebūsite apklausiamas ir jums nereikės duotų parodymų dėl bylos.

#### **Kokia informacija man bus pateikta?**

Galėsite susipažinti su visais surinktais įrodymais ir perskaityti liudytojų parodymus. Jūsų advokatas paaiškins jums surinktų įrodymų reikšmę.

#### **Kokios mano teisės, kai susipažinsiu su įrodymais?**

Padedamas advokato galite prašyti surinkti naujus įrodymus, išsakyti su tyrimo veiksmais susijusias pastabas ir prieštaravimus. Tiriantis pareigūnas užregistruos jūsų prašymus, pastabas ir prieštaravimus, o prokuroras nuspręs, ar jie pagrįsti, ar ne.

#### **Kokie bus padariniai, jei mano prašymai, pastabos ir prieštaravimai bus pagrįsti?**

Prokuroras nurodys tiriančiajam pareigūnui imtis tolesnių su tyrimu susijusių veiksmų. Turite teisę būti informuotas apie tokius veiksmus ir naujus įrodymus, jei tokių būtų, pagal pirmiau aprašytą tvarką.

#### **Kardomosios priemonės (7)**

Prieš jus gali būti imtasi prievartos priemonių, jei bus galima pagrįstai, t. y. remiantis įrodymais, manyti, kad įvykdėte nusikaltimą, kuriuo esate kaltinamas. Priemonių tikslas – užkirsti kelią jums pasislėpti, naujiems nusikaltimams įvykdyti ar trukdyti įvykdyti galimą nuosprendį.

Kardomosios priemonės yra šios:

**Rašytinis pasižadėjimas neišvykti** – įsipareigojate neišvykti iš gyvenamosios vietos be kompetentingos institucijos leidimo.

**Užstatas** – tai tam tikro dydžio piniginė įmoka (arba garantija). Jei slėpsitės, ši įmoka bus konfiskuota ir jums pritaikyta dar griežtesnė priemonė.

**Namų areštas** – jums draudžiama be leidimo išvykti iš namų.

**Suėmimas (kardomasis kalinimas)** – būsite prievarta izoliuojamas.

Kardomasis kalinimas vykdomas policijos patalpose arba kalėjime.

Turite teisę žinoti (pasirašytinai) apie paskirtą kardomąją priemonę. Rašytinio pasižadėjimo neišvykti ir užstato priemonės skiria prokuroras. Namų areštą ir suėmimą skiria teismas prokuroro prašymu. Priemonė pasirenkama atsižvelgiant į nusikalstamos veikos sunkumą, surinktus įrodymus ir asmeninę padėtį.

Remiantis šiais veiksniais, gali būti nuspręsta jums netaikyti jokios kardomosios priemonės.

Kardomosios priemonės negali būti taikomos jums nedalyvaujant. Teismas turi atsižvelgti į kiekvieną jūsų pateiktą prašymą pakeisti „suėmimo (kardomojo kalinimo)“ ir „namų arešto“ priemones švelnesnėmis.

Prokuroro skiriamas sulaikymas iki 72 valandų yra parengiamosios priemonės ir, vadovaujantis įstatymais, nėra kardomosios priemonės.

#### **Draudimas išvykti iš Bulgarijos (8)**

Jei esate kaltinamas įvykdęs nusikaltimą, baudžiamą ilgesne nei 5 metų laisvės atėmimo bausme, prokuroras gali jums uždrausti išvykti iš Bulgarijos be leidimo. Pasienio punktai bus nedelsiant informuojami apie draudimą. Priemonė reikalinga, kad būtų užkirstas kelias vengti baudžiamojo persekiojimo.

Jūs arba jūsų advokatas galite prašyti prokuroro leisti išvykti vieną kartą iš šalies nustatytam laikotarpiui. Prokuroras pateiks atsakymą ne vėliau kaip per tris dienas nuo jūsų prašymo gavimo. Jei bus draudžiama išvykti, turite teisę pateikti teismui skundą. Nerengdamas posėdžio teismas nedelsdamas nagrinėja jūsų prašymą. Teismas gali patvirtinti prokuroro draudimą arba leisti tam tikram laikotarpiui išvykti iš šalies. Ši nutartis yra galutinė.

Jūs arba jūsų advokatas taip pat galite prašyti teismo visiškai panaikinti draudimą išvykti iš Bulgarijos. Teismas tą padarys, jei nuspręs, kad nėra pavojaus, kad galite pasislėpti užsienyje.

Pirmiau nurodytose teismo procedūrose nebus atsižvelgta į prieš jus pateiktų kaltinimų priežastis.

#### **Susijusios nuorodos**

[Baudžiamojo proceso kodeksas](#)

[Vidaus reikalų ministerijos veiklos įstatymas](#)

[Ekstradicijos ir Europos arešto orderio įstatymas](#)

[Vidaus reikalų ministerijos veiklos įstatymo įgyvendinimo taisyklės](#)

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

### **3 – Mano teisės teisme**

#### **Kur ir kaip vyks teismo procesas?**

[Baudžiamojo proceso kodekse](#) apibrėžta, kuris apylinkės ar apygardos pirmosios instancijos teismas nagrinės jūsų bylą. Daugiau informacijos apie teismus rasite [Aukščiausiosios teismų tarybos](#) svetainėje.

Paprastai teismo procesas yra viešas. Tačiau, kad būtų apsaugota valstybės paslaptis, gera moralė arba neatskleidžiama saugomo liudytojo tapatybė, teismo procesas ar atskiri teismo posėdžiai gali būti uždari.

Atsižvelgiant į kaltinimų sunkumą, byla gali būti nagrinėjama vieno teisėjo arba kolegijos, susidedančios iš vieno teisėjo ir dviejų prisiekusiųjų. Labai sunkius nusikaltimus nagrinėja dviejų teisėjų ir trijų prisiekusiųjų kolegija. Teismo proceso metu teisėjas ir prisiekusieji turi vienodą balso teisę.

#### **Ar kaltinimas gali būti pakeistas teismo proceso metu?**

Tai įmanoma, jei teismo nagrinėjimo metu įrodoma, kad tyrėjams iki šiol nežinomi faktai patvirtina kaltinimą. Tačiau nauji kaltinimai gali būti pareikšti tik tada, kai:

būtina iš esmės pakeisti pirminiuose kaltinimuose pateiktus faktus;

net ir neatlikus pakeitimo, nauji kaltinimai yra susiję su dar sunkesniais nusikaltimais.

Jei pareikšti nauji kaltinimai, prieš tęsiant teismo procesą, galite paprašyti laiko jiems pasirengti.

Jei prisipažinsite kaltas dėl jums pareikštų kaltinimų, jums gali būti paskirta švelnesnė bausmė. Tačiau teismas negali priimti nuosprendžio remdamasis tik jūsų prisipažinimu.

#### **Kokios yra mano teisės teismo proceso metu?**



Jei esate kaltinamas įvykdęs nusikaltimą, baudžiamą ilgesne nei 5 metų laisvės atėmimo bausme, privalote dalyvauti teisme. Jei esate iš kitos valstybės narės ir jūsų dalyvavimas yra privalomas, teismo procesas gali vykti jums nedalyvaujant tik [čia](#) nurodytomis sąlygomis. Tokiais atvejais, vadovaujantis [čia](#) nurodyta tvarka, jums bus paskirtas privalomasis gynėjas.

Paprastai dalyvauti teismo procese naudojant vaizdo ryšį neleidžiama. Jei teismas manys, kad tai nepakenks teisingumui, jis gali tik apklausti jus pasinaudodamas vaizdo ryšio priemonėmis ir tik tuo atveju, jei esate kitoje valstybėje. Privalomas dalyvavimas reiškia, kad turite fiziškai dalyvauti visame bylos nagrinėjimo teismo procese. Jei jūsų dalyvavimas neprivalomas, turite teisę jame dalyvauti. Jei nemokate kalbos, galite nemokamai naudotis vertėjo paslaugomis.

[Baudžiamojo proceso kodekse](#) nurodyti atvejai, kai privaloma turėti teisinę gynybą. Apie advokato pasirinkimą ir teisę į nemokamą teisinę pagalbą skaitykite [čia](#). Advokatą galite pakeisti. Jei esate suimtas, su advokatu galite susitikti ir kalbėtis konfidencialiai. Jei nemokate kalbos, jums gali padėti vertėjas.

Galite, bet neprivalote, duoti parodymus bylos nagrinėjimo metu. Net jei nesakysite tiesos, tai jums nepakenks. Tačiau turite patvirtinti savo asmens duomenis.

#### **Kokios yra mano teisės, kalbant apie įrodymus prieš mane?**

Galite ginčyti prieš jus pateiktus įrodymus. Galite teigti, kad jie yra neleistini, nes buvo neteisėtai surinkti arba, net jei leistini, nepatvirtina kaltinimo. Paprastai įrodymai yra ginčijami teismo proceso pabaigoje, kai advokatas pateikia gynybos argumentus. Įrodymų teisėtumą galima ginčyti ir bylos nagrinėjimo metu. Turite teisę reikalauti, kad būtų surinkti pagal įstatymus leistini įrodymai jūsų naudai. Galite reikalauti, kad būtų apklausiami gynybos liudytojai. Galite prašyti, kad bet kuriuo teismo proceso etapu būtų pateikta įrodymų. Privataus detektyvo pateikti įrodymai leistini, jei jie surinkti vadovaujantis įstatymais. Jūsų advokatas gali įvertinti jų reikšmę.

Jūs ir jūsų advokatas galite užduoti klausimus kaltintojo pakviestiems liudytojams. Kitokia yra [saugomų liudytojų](#) apklausos tvarka. Galite ginčyti liudytojų parodymus prieš jus. Paprastai tai daroma teismo proceso pabaigoje, kai advokatas pateikia gynybos argumentus.

#### **Ar bus atsižvelgta į informaciją apie mano teistumą?**

Teismas surinks duomenis apie jūsų ankstesnę teistumą, nepaisydamas to, ar tam pritariate, ar ne. Jei esate pripažįstamas kaltu ir turite ankstesnę teistumą, kurio terminas neišnykęs, jums gali būti skirta griežtesnė bausmė. Teismo proceso pabaigoje turi būti pateikti aktualiausi duomenys apie ankstesnę teistumą. Į ankstesnę teistumą kitoje valstybėje narėje atsižvelgiama, jei ji pripažino Bulgarijos teismas.

#### **Kaip baigiasi teismo procesas?**

Jei teismas nusprendžia, kad kaltinimas nekelia jokių abejonų, teismas jus pripažins kaltu ir nubaūs vadovaudamasis įstatymu. Priešingu atveju teismas jus išteisins.

#### **Galimos bausmės:**

Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė – su galimybe ją pakeisti ir be jos: už labai sunkius nusikaltimus. Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė be galimybės ją pakeisti negali būti pakeista terminuota laisvės atėmimo bausme. Terminuota laisvės atėmimo bausmė – ilgiausiai 20 metų arba su išimtimis iki 30 metų. Bausmė atliekama kalėjime.

Lygtinis nuteisimas apibrėžtam laikotarpiui – kontrolės ir poveikio priemonės neatimant laisvės. Tokia priemonė gali būti viešieji darbai.

Turto konfiskavimas – priverstinis viso ar dalies turto paėmimas.

Bauda – sumokama tam tikra pinigų suma.

Apribojimas apibrėžtam laikotarpiui eiti tam tikras pareigas ar užsiimti tam tikra profesine veikla, teisių į apdovanojimus, karinius laipsnius apribojimas.

Viešas papeikimas – tam tikru būdu viešai paskelbiama bausmė.

#### **Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo teismo proceso metu?**

Kaip privatus kaltintojas, nukentėjusysis palaikys prokuroro pareikštą kaltinimą ir reikalau jus nuteisti kaip reikalaujama įstatymuose. Kaip civilinis ieškovas, nukentėjusysis norės, kad jums nurodyta atlyginti nusikaltimu padarytą žalą. Teismo proceso metu nukentėjusysis pateiks prašymą ir teismo sprendimu atliks šiuos vaidmenis.

#### **Saugomo liudytojo apklausa**

Parodymų davimas gali kelti pavojų liudytojo ar jo šeimos narių ir draugų gyvybei ar sveikatai. Todėl teismas, jei bus įsitikinęs pavojaus tikrumu, imsis priemonių – liudytojo prašymu arba sutikimu – skubiai jį apsaugoti. Tokia priemonė gali būti liudytojo, kuriam gresia pavojus, tapatybės įslaptinimas.

Saugomas liudytojas, kurio tapatybė įslaptinama, apklausiamas nedalyvaujant kitiems teismo proceso dalyviams. Įstatymuose nustatyta teismo pareiga imtis visų įmanomų atsargumo priemonių, kad nebūtų atskleista liudytojo tapatybė. Po apklausos teismas nedelsdamas jums ir jūsų advokatui pateiks nepasirašytų liudytojų parodymų kopijas. Jūs ir jūsų advokatas galite raštu pateikti klausimus liudytojui.

#### **Susijusios nuorodos**

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224> [Baudžiamojo proceso kodeksas](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529> [Baudžiamasis kodeksas](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660> [Teismų įstatymas](#)

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> [Aukščiausioji teismų taryba](#)

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

#### **4 – Mano teisės po to, kai teismas priima nuosprendį**

##### **Ar galiu pateikti skundą?**

Pripažinęs jus kaltu ar nekaltu, teismas priims nuosprendį, kurį paskelbs teismo proceso pabaigoje. [Baudžiamojo proceso kodekse](#) nurodyta, kada teismas gali nutraukti bylą nepriėmęs nuosprendžio. Tuomet teismas priima nutartį. Galite apskųsti nuosprendį ir nutartį.

Apeliacinis skundas turi būti pateiktas raštu ir jūsų pasirašytas. Apeliacinės instancijos teismui jis pateikiamas per pirmosios instancijos teismą. Jei pirmosios instancijos teismas yra apylinkės teismas, apeliacinės instancijos teismas bus apygardos teismas. Apygardos teismų nuosprendžiai ir nutartys apskundžiami Apeliaciniam teismui. Daugiau informacijos apie teismus rasite [Aukščiausiosios teismų tarybos](#) svetainėje. Apeliacinis skundas dėl nuosprendžio pateikiamas ne vėliau kaip per penkiolika dienų nuo jo paskelbimo dienos, o dėl nutarties – ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jos paskelbimo dienos. Apeliaciniame skunde galite ginčyti teismo išvadą, susijusias su teismo nuomone įrodytais faktais, netinkamą įstatymų taikymą ir neteisėną bausmės skyrimą. Nesvarbu, kiek ir kokių skundų pateiksite, apeliacinės instancijos teismas nuspręs, ar bendras nuosprendis teisingas, ar ne.

## Kokie bus padariniai, jei pateiksi skundą?

Gavęs jūsų apeliacinį skundą, pirmosios instancijos teismas išsiųs jo kopijas prokurorui ir kitiems teismo proceso dalyviams. Kartu su nuosprendžio motyvais tas pats teismas perduos bylą su apeliaciniu skundu apeliacinės instancijos teismui. Jei teismas jums paskyrė [kardomąją priemonę](#) – suėmimą, apeliacinis skundas neužtikrins jūsų paleidimo. Tačiau galite prašyti apeliacinio teismo pakeisti šią priemonę į švelnesnę. Teismas priims sprendimą dėl jūsų apeliacinio skundo atskirame posėdyje.

Apeliacinės instancijos teismui nėra nustatyta, per kokį terminą jis turi paskirti posėdį. Tai priklauso nuo to, kada gali būti surašyti nuosprendžio motyvai, ir nuo apeliacinės instancijos teismo darbo krūvio.

Apeliacinės instancijos teismui galite pateikti naujų įrodymų, nes šis teismas gali nustatyti naujus faktus. Čia taip pat galioja pirmosios instancijos teismui taikomi įrodymų reikalavimai.

## Kaip nagrinėjamas apeliacinis skundas?

Galite, tačiau neprivalote dalyvauti skundo nagrinėjimo posėdyje. Jūs (arba jūsų advokatas) galite žodžiu pateikti pastabas dėl apeliacinio skundo. Kitos šalys, dalyvaujantys nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teismo posėdyje, gali pateikti pastabas dėl apeliacinio skundo.

Išnagrinėjęs bylą, apeliacinės instancijos teismas turi nuspręsti, ar:

panaikinti nuosprendį ir perduoti bylą prokurorui ar pirmosios instancijos teismui pakartotiniam nagrinėjimui;

panaikinti pirmosios instancijos teismo nuosprendį ir priimti naują nuosprendį;

pakeisti nuosprendį taikant švelnesnę bausmę;

pakeisti nuosprendį ir nutraukti baudžiamąją bylą;

sustabdyti baudžiamosios bylos nagrinėjimą [Baudžiamojo proceso kodekse](#) nustatytais pagrindais;

patvirtinti pirmosios instancijos teismo nuosprendį.

## Kokie bus padariniai, jei apeliacinis skundas bus patenkintas arba atmetas?

Jei jūsų netenkina apeliacinio teismo nuosprendis arba nutartis, galite juos apskųsti Aukščiausiam kasaciniam teismui. Jei apeliacinis teismas yra apygardos teismas, skundą Aukščiausiam kasaciniam teismui galite pateikti tik tuo atveju, jei apygardos teismas priėmė naują nuosprendį.

Aukščiausiasis kasacinis teismas nenustato naujų faktų, todėl nepriima naujų įrodymų. Šis teismas tik gali įvertinti, ar tinkamai taikyti įstatymai ir teisingai skirtos bausmės. Aukščiausiasis kasacinis teismas nagrinėja tik jam pateiktame skunde išdėstytus pagrindus.

Teisę į žalos atlyginimą turite tik tuo atveju, jei panaikinamas jūsų apkaltinamasis nuosprendis ir apeliacinės instancijos teismas priima naują išteisinamąjį nuosprendį. Daugiau informacijos rasite [čia](#) pateiktame specialiajame žalos atlyginimo įstatyme. Jei, nepaisant apeliacinio skundo, nuosprendis lieka galioti, net jei ir bausmė sušvelninama, tai bus įtraukta į jūsų duomenis apie teistumą. Išteisinamasis nuosprendis nebus įtrauktas į šiuos duomenis.

Jei pasinaudojote visomis apskundimo apeliacinės instancijos teismui ir Aukščiausiam kasaciniam teismui galimybėmis, tolesnis apskundimas negalimas.

Jei apeliacinis skundas nebuvo pateiktas ar buvo pateiktas praleidus nustatytą terminą arba jei paskelbta Aukščiausiojo kasacinio teismo nutartis,

nuosprendis tampa galutinis ir neskundžiamas.

## Esu iš kitos valstybės narės. Ar galiu būti išsiųstas atgal pasibaigus teismo procesui?

Galite būti išsiųstas. Kai kuriais atvejais tai gali atsitikti, net jums prieštaraujant. Išsiuntimas vykdomas pagal [Baudžiamojo proceso kodekse](#) nustatytą tvarką, bet ne automatiškai įsiteisėjus jūsų nuosprendžiui. Jums reikės teisinės pagalbos.

## Jei esu nuteistas, ar gali mane vėl teisti už tą patį nusikaltimą?

Pagal įstatymus draudžiama antrą kartą teisti už tą patį nusikaltimą, už kurį jau buvote nuteistas. Draudimas taip pat galioja, jei buvote nuteistas kitoje valstybėje narėje.

## Informacija apie kaltinimus ir (arba) teistumą

Informacija apie jums pateiktus kaltinimus bus registruojama policijoje. Jei būsite išteisintas, galite prašyti policijos panaikinti šią informaciją.

Šia informacija apie teistumą bus papildyti ir jūsų duomenys apie teistumą. Šie duomenys bus saugomi atitinkamame apylinkės teisme. Jei gimėte ne Bulgarijoje, duomenys apie jūsų teistumą bus saugomi Teisingumo ministerijoje.

Duomenys apie teistumą saugomi tol, kol jums sukaks 100 metų, po to jie bus perrašyti į mikrofilmą ir vėliau sunaikinti. Duomenims apie teistumą saugoti nereikalingas jūsų sutikimas. Taip pat neturite teisės prieštarauti, kad duomenys būtų saugomi.

## Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso kodeksas](#)

[Valstybės ir savivaldybių atsakomybės už \(piliečiams padarytą\) žalą įstatymas](#)

[2008 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 8 dėl Teistumo registravimo tarnybų funkcijų ir darbo organizavimo](#)

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.

## 5 – Nesunkūs Kelių eismo taisyklių pažeidimai

### Kaip nagrinėjami nesunkūs Kelių eismo taisyklių pažeidimai?

Nesunkūs Kelių eismo taisyklių pažeidimai, susiję su nustatyto greičio viršijimu, netinkamu transporto priemonių statymu ir pan., yra administraciniai teisės pažeidimai. Jie nagrinėjami administracine tvarka. Už šiuos pažeidimus galimos bausmės yra nuobauda arba teisės vairuoti transporto priemonę atėmimas konkrečiam laikotarpiui. Jeigu pažeidimai sunkesni, gali būti taikomos abi bausmės.

Pažeidimus nustato ir bausmes skiria kelių policija. Administracinę nuobaudą galite apskųsti kompetentingam apylinkės teismui ne vėliau kaip per septynias dienas nuo pranešimo apie nuobaudą įteikimo dienos. Turite teisę būti ginamas advokato. Nuobaudoms, mažesnėms nei 50 BGN, apskundimo teisė netaikoma.

Apylinkės teismas gali patvirtinti arba panaikinti bausmę. Apylinkės teismo sprendimą galite apskųsti kompetentingam administraciniam teismui.

Administracinio teismo nutartis galutinė ir neskundžiama. Daugiau informacijos apie teismus rasite [Aukščiausiosios teismų tarybos](#) svetainėje.

Tokia pati tvarka taikoma ir kitų valstybių narių piliečiams, padariusiems pažeidimus.

### Ar tokie pažeidimai bus įtraukti į duomenis apie mano teistumą?

Šie pažeidimai nebus įtraukti į jūsų duomenis apie teistumą.

## Susijusios nuorodos

[Administracinių teisės pažeidimų ir nuobaudų įstatymas](#)

 [Kelių eismo taisyklių įstatymas](#)

 [Kelių eismo taisyklių įstatymo įgyvendinimo taisyklės](#)

Paskutinis naujinimas: 13/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.